

DEN NORSKE KIRKE
Ringsaker kirkelige fellesråd
Kirkevergen

Kulturdepartementet

Moelv, 2. august 2013

Høringssvar NOU2013:1 Det livssynsåpne samfunn

Ringsaker kirkelige fellesråd viser til Kulturdepartementets høringsbrev av 11. februar 2013 der vi inviteres til å komme med synspunkter på utredningen NOU 2013: 1 Det livssynsåpne samfunn. Ringsaker kirkelige fellesråd er Hedmarks og Opplands største kommune. Fellesrådet har valgt å gi tilbakemelding på noen av punktene i utredningen som berører fellesrådets oppgaver.

Aktivt støttende tros- og livssynspolitik

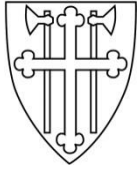
Ringsaker kirkelige fellesråd mener vektleggingen av likebehandling av tro- og livssyn får som konsekvens at praksis og tradisjoner med tilknytning til Den norske kirke ønskes begrenses eller redusert. Vi vil derfor understreke at ønsket om likebehandling av ulike tro og livssyn i større grad bør tilrettelegge for økt tros- og livssynsnærvær på ulike samfunnsområder framfor innskrenkning av eksisterende ordninger med tilknytning til Den norske kirke

Kirkebygg

Det er ikke tilstrekkelig å betrakte kirkebyggene som lokaler for Den norske kirkes aktivitet. Blant kirkebyggene finner vi mange av de eldste stående bygg i landet, som Ringsaker kirke ved Moelv fra ca 1150. Disse er gjennom århundrene reist av stedets folk, alltid bygget med omtanke og stolthet, og de fleste steder var kirken det eneste offentlige bygget. Følgelig fikk den en sentral plassering og ble utstyrt med det beste man kunne fremskaffe av arkitektur, håndverk og kunst.

Kirkebyggene har de fleste steder stor betydning for stedets identitet og innbyggernes stedstilhørighet, uavhengig av deres forhold til det som foregår inne i bygget. Kirkene står i en særstilling blant eldre norske kulturminner. Kirkebyggene har i tillegg til sin funksjon som lokaler for Den norske kirkes virksomhet en funksjon som identitetsbygg og kulturminner for hele det norske folk. Kirkebyggenes særpreg, alder og kulturminneverdier bidrar til at det er kostnadskrevende å sikre og vedlikeholde disse byggene på en faglig forsvarlig måte.

Ringsaker kirkelige fellesråd vil på denne bakgrunn peke på nødvendigheten av at staten tar et særlig ansvar for at kirkebyggene sikres og vedlikeholdes. Kirkebyggenes betydning tilsier at dette særlige statlige ansvar for deres kulturminneverdier ikke alene må vurderes som et bidrag til trossamfunnet Den

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Kirkevergen

norske kirke, men må være en del av en bredere forstått kulturpolitikk. Ringsaker kirkelige fellesråd er glad for at utvalget mener at offentlige støtteordninger til vernede og fredede kirkebygg bør videreføres.

Vigselsmyndighet

I ekteskapsloven gis Den norske kirke og registrerte trossamfunn på visse vilkår anledning til å foreta vigsel, dvs de har en vigselsmyndighet med klare offentligrettslig funksjoner.

Ringsaker kirkelige fellesråd legger vekt på at kirkelig vigsel har lange tradisjoner i vårt land, og vi mener det skal sterke argumenter for å avvikle en slik etablert ordning. Vi finner ikke at argumentene hos utvalgets flertall er tungtveiende nok for å avvikle ordningen med vigsel i regi av tros- og livssynssamfunn.

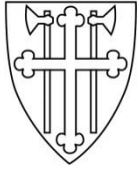
Gravferdsforvaltning

Utredningen foreslår at ansvaret for den offentlige gravferdsforvaltningen skal overføres fra Den norske kirke til kommunene. Begravelsesbyråer og tros- og livssynssamfunn bistår de pårørende med seremonier og andre tjenester i forbindelse med dødsfall. I tillegg har vi et offentlig gravferdstilbud i regi av de kirkelige fellesrådene som sikrer gravlegging, kremasjon og drift av offentlige gravplasser. I utredningen framkommer ingen kritikk av at kirken misbruker sin gravferdsmyndighet overfor de som har annen tro eller livssyn..

Vi mener at dette bl.a. handler om en kultur og verdier i sektoren som har gjort at kirken har kommet i møte bredden av de menneskelige og praktiske behov døden fører med seg. Vi ser at gravferdsmyndighetens livssynsmessige tilhørighet har bidratt til forståelse for behov og ønsker hos mennesker med et annet livssynsmessig ståsted. Tilliten som er etablert er ikke basert på nøytralitet, men på en innsikt i at gravferden på ulik måte berører de mest eksistensielle sidene av livet hos oss alle. Selv om gravplassene ofte ligger ved en kirke, har de blitt et møtested for et økende religiøst og kulturelt mangfold. Brukerundersøkelser viser stor tilfredshet med det tilbudet som gis de pårørende i forbindelse med et dødsfall og tiden etterpå

Fødselsmeldinger

Ringsaker kirkelige fellesråd støtter ikke utvalget i at fødselsmelding om trostilhørighet til folkeregisteret fra sykehus og lignende avskaffes. Barnedåp er viktig i Den norske kirke, og fødselsmeldinger gjør det mulig for kirken å sende ut invitasjon til dåp til medlemmer som har fått barn. Opphør av ordningen med trostilhørighet på fødselsmeldinger vil være et negativt bidrag til styrking av tros- og livssyns plass i samfunnet, noe utvalget ellers legger vekt på. I stedet for å ta bort en ordning som betyr mye for Den norske kirke, bør det legges til rette for at andre religioner og livssyn også får nødvendig hjelp til registrering.

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Kirkevergen

Valgordning

Ringsaker kirkelige fellesråd er opptatt av å høyne valgdeltakelsen ved kirkevalg og går mot utvalgets konklusjon om at det ikke bør holdes kirkevalg i tilstøtende lokaler samtidig med offentlige valg. Kirkevalg samtidig med offentlige valg har vist seg avgjørende for å oppnå høyere valgdeltakelse i kirken, og slik bidratt til å styrke kirkelige organers demokratiske legitimitet. Dette er i tråd med det politiske premiss for en mer selvstendig kirke. Tydelig avgrensing og god skilting gjør det klart for velgerne at kirkevalget er adskilt fra det offentlige valget.

Kriseberedskap og dødsbudskap

Alle trenger uavhengig av religion og livssyn å bli ivaretatt best mulig ved krisesituasjoner. Det er derfor viktig at det finnes fleksible ordninger. Flere tros- og livssynssamfunn kan derfor gjerne involveres, men samtidig bør Den norske kirke både på grunn av medlemsmassen og sin kompetanse fortsatt ha en sentral rolle når det gjelder kriseberedskap både på kommunalt, fylkeskommunalt og nasjonalt nivå.

Ringsaker kirkelige fellesråd støtter ikke utvalgets forslag om å oppheve ordningen med at Den norske kirkes prester bistår politiet ved varsling av dødsfall. Det store flertall av befolkningen tilhører Den norske kirke, og prester har både erfaring og solid kompetanse på dette feltet. Det legges ved varsling av dødsfall alltid vekt på å ivareta stor respekt for de pårørende, og prester vil ved behov kunne være behjelpelig med å kontakte ledere av andre tros- og livssynssamfunn. Kirkens sorgarbeid har stor støtte i befolkningen, og vi ser ikke at Stålsettutvalget kommer med argumenter som er tungtveiende nok til å endre gjeldende ordning og dermed frata majoriteten av befolkningen i landet den støtte kirken kan være med å gi i ulike krisesituasjoner.

Vennlig hilsen

Knut Are Hole
Kirkeverge